

Onderwerp:
Wijkagenda Provenierswijk 2019-
2022

Gebied Noord

Bezoekadres: Eudokiaplein 35
3037 BT ROTTERDAM

Postadres: Postbus 70012
3000 KP Rotterdam

Internet: <http://www.rotterdam.nl/noord>

Retouradres: Postbus 70012 3000 KP Rotterdam

College van burgemeester en wethouders

Postbus 70012

3000 KP ROTTERDAM
3 0 0 0 K P

]

Van: Wijkraad Provenierswijk

Telefoon: 010 - 267 2123

E-mail: wijkraden@rotterdam.nl

Ons kenmerk: BSD-GbNo-3143742

Bijlage(n): 1

Datum: 5 september 2018

3143742

Geacht college,

Namens de wijkraad Provenierswijk bieden wij u, zoals ambtelijk afgesproken, de aangepaste wijkagenda aan.

Met vriendelijke groet,

Okach Bouchtaoui
Wijkmanager Provenierswijk

Marjan van Hoorn
Technisch voorzitter

Wijkagenda 2019-2022

Wijkraad
Provenierswijk

Wijkprofiel

Aan de noordzijde van het Centraal Station ligt de Provenierswijk. Een rustige, groene wijk met twee vooroorlogse singels. De Provenierswijk heeft een ideale ligging: dichtbij het centrum van de stad, tegen het nieuwe Rotterdam Centraal aan en dichtbij stedelijke voorzieningen. De wijk is aantrekkelijk voor bezoekers. Zij weten de fijne eetgelegenheden en galeries in de wijk te vinden. De singels en het Proveniersplein zijn onlangs in hun oude glorie hersteld en zijn extra opgesierd met meerdere kunstwerken. Je ervaart er een statige en rustieke 19e-eeuwse uitstraling. Dit geldt vooral voor de singels. In de smalle zijstraten is de kwaliteit van de huizen en buitenruimte zeer wisselend.

Historie

De wijk is vernoemd naar het Proveniershuis, een voormalige opvang voor leprozen, dat in de zestiende eeuw stond op de plek van het huidige plantsoen van de Provenierssingel. In 1898 werd het Proveniershuis voor de aanleg van deze Provenierssingel afgebroken. De grond werd in 1870 bebouwd en wat voor die tijd gebruikelijk was opgedeeld in een westelijk 'middenklasse' gedeelte en een oostelijk 'arbeiders'- gedeelte. De Spoor-singel vormt hierbij de scheiding.

Bewoners

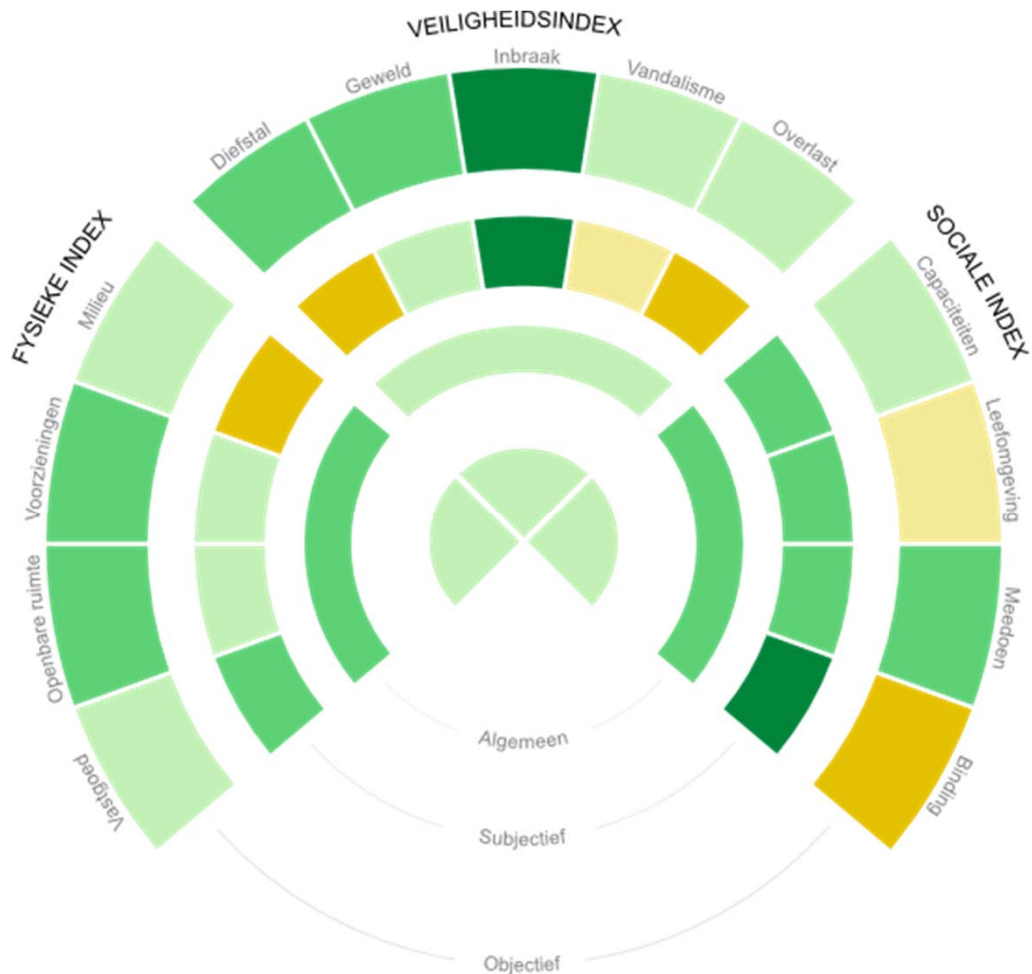
In de Provenierswijk wonen bijna 4700 mensen die verknocht zijn aan hun wijk. Als ze verhuizen doen ze dat, indien mogelijk, van de ene naar de andere straat. De Jacob Loisbuurt kent vooral huurwoningen in de sociale sector. Vooral op de singels en ten westen van de Spoor-singel zijn veel bewoners ook huiseigenaar. De wijk kent een grote diversiteit aan culturele achtergronden en inkomens- en opleidingsniveaus. Er

zijn actieve bewonersorganisaties, die ook bestaan uit werkgroepen van bewoners die zich bezig houden met thema's als kunst in de buitenruimte, verbinding leggen in het Huis van de Wijk en belangenbehartiging waar het gaat om voorkomen van wateroverlast en het klimaatbestendig maken van de wijk. Ook de geplande hoogbouw aan de oost- en westzijde van de centrumkant van Rotterdam Centraal (Rotterdam Central District) heeft de aandacht met het oog op het leefbaar houden van de woonwijk. De verkeersstromen door en naast de wijk zorgen nu voor overlast en fijnstof. De geplande hoogbouw aan de zuidzijde van CS zal meer verkeer aantrekken en de noordzijde krijgt nog minder licht en meer schaduw.

Voorzieningen

Een uitgang van het nieuwe Rotterdam Centraal Station komt uit op het nieuwe Proveniers-plein met zijn 19e-eeuwse uitstraling en aan elkaar verbonden singels. De fietstunnel van het station sluit op de wijk aan en zorgt

voor een verbinding naar het centrum van Rotterdam. De Molenwaterweg is een kleine oase van leuke eettentjes, maar heeft wel last van het drukke verkeer. De 30 km-zone functioneert nog onvoldoende. Het Zuster Hennekeplein vlakbij het Albeda College is een onverwachte groene parel in een stadse omgeving. In de Jacob Lois-buurt bevinden zich het Huis van de Wijk de Propeller en de Waerschut voor onderlinge ontmoeting, participatie en emancipatie. Voor de jongste kinderen is de Heultuin, die nodig toe is aan een opknopbeurt, een sfeervolle speelplek. Het Kapelletje is het bruisende culturele centrum van de wijk. De Hoevebuurt, westelijk van de Spoorsingel, is een buurt met een prachtig groen plein met gescheiden sport- en spelfuncties en de aanwezigheid van een basisschool met een groen speelplein, dat beperkt gebruikt kan worden na schooltijd. De tweede basisschool De Klimop is helaas eind juli 2018 gesloten. Het gebouw en het groene speelplein zouden hun maatschappelijke, educatieve functie moeten behouden. Bijzonder is de besloten Hoevespeeltuin voor de allerkleinste kinderen uit de buurt

Opgaven

Het wijkprofiel voor de Provenierswijk laat vanaf 2014 een positieve trend zien op de domeinen fysiek, veiligheid en sociaal.

Fysiek.

De fysieke index is voor onderdelen openbare ruimte en voorzieningen positiever. Niet verwonderlijk na afronding van de omvangrijke nieuwbouw-, herinrichtings- en rioolwerkzaamheden aan respectievelijk Rotterdam Centraal station, de singels, alle straten in de Hoevebuurt en het Proveniersplein.

Subjectief zijn er negatieve scores rond luchtkwaliteit, geluidsoverlast en veiligheidsbeleving van verkeer op de omliggende hoofdwegen en het spoor.

Klimaatbestendig maken van de woonomgeving, voorkomen van wateroverlast, Deltaplan Water Rotterdam, en een leefbare wijk met voldoende licht, schone buitenruimte en schone lucht zijn de belangrijkste speerpunten. Specifiek is het permanent halteren van taxi's op het Statenpad een ongewenste situatie uit oogpunt van geluid en luchtkwaliteit. (Een tijdelijke afspraak totdat CS en het Proveniersplein gereed zouden zijn).

De kwaliteit en voldoende beschikbaarheid van verschillende type woningen vraagt ook om aandacht naast het ongewenste gebruik van de bestaande woningvoorraad voor toenemende bedrijfsactiviteiten. Door de stijging van de huizenprijzen wordt de Provenierswijk een steeds populairdere plek om te wonen. De schaduwkant hiervan is het bewust laten verkrotten van huurwoningen om deze 'duur' te kunnen verkopen.

Verder is de kwaliteit van de (groene-)buitenruimte vooral in de Jacob Loisbuurt met zijn smalle straten en hoge bebouwing erg mager en is de groenaankleding, zoals in de Proveniersstraat, ronduit detonerend.

Het fietsenstallingprobleem is een toenemende bron van ergernis voor bewoners woonachtig bij Rotterdam Centraal en omliggende straten waar creatieve oplossingen zijn gewenst (bijvoorbeeld fietsenvlonders voor wijkbewoners). Verder blijft het zwerfvuil in de smalle straten en op de pleinen en de overvolle boven- en ondergrondse containers belangrijke topics. Tot slot vraagt de kwaliteit van de buitenruimte in de driehoek Statenpad, Stationssingel, Bentickplein/Statenweg om een impuls.

Veiligheid

De veiligheidsindex laat vooral subjectief een minder goed beeld zien ten opzichte van de objectieve scores voor diefstal, zoals woninginbraken en fietsendiefstal, vandalisme en overlast van drugshandel en hangjongeren. De ervaren subjectieve onveiligheid op deze scores blijft, ondanks alle positieve interventies door professionals en de bewoners zelf een aandachtspunt voor de Provenierswijk. Vanuit het vigerende horecabeleid moet oog blijven voor eventuele (geluids-)overlast voor de omwonenden.

Sociaal

Ook de Sociale index is weer lichtjes, zowel subjectief en objectief toegenomen, vooral op meedoen en in mindere mate capaciteiten. Maar juist de objectieve scores op binding en leefomgeving laten zien dat ook hier nog een opgave ligt voor de komende jaren. Eenzaamheid onder vooral alleenstaande ouderen, toegankelijkheid en bekendheid van zorg en dienstverlening aan hulpbehoevenden, armoedeproblematiek en (gok-)schulden onder jongeren, banen voor jongeren of een zinvolle dagbesteding van jongeren, toegankelijke Huizen van de Wijk waar iedere bewoner zich thuis voelt en wordt gestimuleerd om mee te doen zijn de belangrijkste topics. Voor jongeren is er op het vlak van sport, cultuur en recreatie weinig te beleven. Voor de jongste kinderen in de Jacob Loisbuurt blijft de speelruimte beperkt tot een enkele binnentuin en verouderde speeltoestellen in de buitenruimte. Het Kapelletje is nu een stedelijke voorziening met kansen op een wijkgericht aanbod.

Hoofdogaven voor de Provenierswijk:

- **Leefmilieu:** voorkomen van wateroverlast, schonere lucht en een leefbare woonomgeving met voldoende licht en groen, aanpak fietsproblematiek, verminderen aantal parkeerplaatsen, groenbeheer en vervuiling door zwerfafval en overvolle containers;
- **Bouwen en wonen:** voorkomen van panden in verval, aandacht leefbaarheid in combinatie met hoogbouw, creatieve functies in voormalige Klimopschool;
- **Binding:** het langs elkaar heen leven en niet gezamenlijk gebruikmaken van voorzieningen leidt tot uitsluiting, stimuleren van gezamenlijke bewonersinitiatieven die binding tussen (groepen) bewoners versterken;

- **Leefbaarheid:** hoe zorgen we dat jongeren en ouderen of een baan of een zinvolle dagbesteding hebben, interactie met (hang)jongeren vergroten;
- **Zorg- en hulpverlening:** de bereikbaarheid en zichtbaarheid vergroten, belemmeringen voor deelname en gebruik wegnemen;
- **Ervaren veiligheid:** verkleinen van de ervaren onveiligheid in de wijk, wijkagent meer zichtbaar aanwezig, meer toezicht op looproutes naar CS, meer camera's op strategische plekken;
- **Energietransitie:** hoe krijgen we een duurzame, energiezuinige wijk met een betere luchtkwaliteit, ontplooiën van eigen initiatieven om de wijk duurzamer te maken en voorop lopen in de gemeentelijke initiatieven;

Wijkdoelen

De wateroverlast in de Provenierswijk is afgenomen: wateroverlast en wateronderlast zijn op elkaar afgestemd. In de schone en hele buitenruimte is het prettig verblijven met veel goed onderhouden groen; het grootonderhoud in de Jacob Loisbuurt gebruiken voor het verbeteren van de kwaliteit van de leefomgeving.

De stad wordt nog groener en blauwer door de wateropgave en verbetering van de groenkwaliteit. Het groen staat onder druk in het stedelijk gebied door de opgave meer woningen te bouwen en meer parkeerplekken te creëren. Het bestaande groen moeten we daarom koesteren en daar waar mogelijk verbeteren. Ook het benutten van (schoon regen)water en de mogelijkheden om water op een creatieve manier te bergen in tuinen, pleinen, singels en parken moet structureel aandacht krijgen. Het reinigen van de stad en heel houden van de wijk wordt maatwerk en is flexibel in te zetten met hulp van bewoners en ondernemers.

Bewoners en ondernemers voelen zich thuis in hun eigen buurt en straat en zijn betrokken bij het positief samenleven met elkaar

De betrokkenheid wordt vergroot door op buurt- en wijkniveau functionele ontmoetingsplekken te organiseren en te faciliteren. Zij zijn de ogen en oren van de wijk. Een maatjesproject ouderen draagt bij aan verbinding tussen bewoners in de wijk. Eigen initiatief wordt zoveel mogelijk gestimuleerd. De kennis en kracht van lokale ondernemers wordt hiervoor benut. Met elkaar zoeken we die bewoners op die het niet vanzelfsprekend vinden om hun stem te laten horen. Inspraak en zelfsturing van bewoners en ondernemers bij de totstandkoming van gemeentelijke (uitvoerings-)plannen wordt vanzelfsprekend.

Voor kinderen zijn er voldoende vriendelijke en uitdagende speelmogelijkheden

Het vrij spelen voor kinderen in de stedelijke buitenruimte is moeilijk. De inrichting van speelplekken moet aansluiten bij de belevingswereld van kinderen. Maatwerk en creatieve oplossingen zijn hiervoor noodzakelijk. Het opknappen en structureel onderhouden van de (speel)pleinen, Jacob Loisplein, Vriendschapsplein, Baljuwplein en Heultuin, is hierin een belangrijke stap.

Voor jongeren en volwassenen is er voldoende kunst, cultuur en uitgaansaanbod, dat bijdraagt aan een aantrekkelijke en vitale wijk

Kunst en cultuur is een voorwaarde voor een aantrekkelijke en vitale wijk. Hiervoor is een culturele infrastructuur nodig met voldoende locaties, ontmoetingsplekken, programmering en creatieve ondernemers. Hierin past een groei van duurzame middenstand en kleinschalige evenementen, en consolidatie van bestaande horeca.

Hier ligt een kans voor het oude schoolgebouw en groene speelplein van de Klimop in de Klein Coolstraat. Het biedt ruimte aan educatieve en maatschappelijke, culturele functies. Verzamelgebouw voor kinderopvang of peuterschool en creatieve jonge ondernemers en kunstenaars die workshops geven of voorzien in gemeenschappelijke voorzieningen voor wijkbewoners (zoals Stad in de Maak met de wasbuur en de bakkerij).

De thuisbasis van de bewoners is op orde en veilig. Welzijn, zorg en dienstverleningsaanbod is zichtbaar aanwezig en toegankelijk voor de bewoners. Belemmeringen om van het aanbod gebruik te maken worden weggenomen. Dit betekent zowel actief bewoners in contact brengen met het zorgaanbod (push) als het aanbod overzichtelijk aanbieden (pull).

Sommige bewoners kampen met een stapeling van hardnekkige problemen, die het huishouden belemmert in het dagelijks functioneren. Hiervoor is ondersteuning hard nodig. Thuis en je directe leefomgeving zijn een plek waar je tot rust komt en waar je je veilig voelt. Hierin past geen herrie, stank of overlast van verwarde personen, asociale burens of een partner of kind die je bedreigt. Noodzakelijke basisvoorzieningen zijn laagdrempelig toegankelijk en instanties zijn zichtbaar en burgernabij aanwezig (Infomarkt waar instellingen zich presenteren aan de bewoners). Kwetsbare personen worden niet aan hun lot overgelaten en actief opgespoord en begeleid. Voor kinderen en jeugd zijn er voldoende ontplooiingsmogelijkheden en hebben bij het bereiken van de volwassen leeftijd de juiste startkwalificaties om succesvol aan het maatschappelijk leven te kunnen deelnemen en de armoede te verkleinen. (Banen- en opleidingsmarkt). Het voldoende spreken en schrijven van de Nederlandse taal is een noodzakelijke voorwaarde om in de maatschappij te kunnen functioneren. Een taaloffensief zorgt voor een meer inclusieve wijk.

Verkeersonveilige plekken zijn weggenomen en de dreiging die uitgaat van het verkeer is aanzienlijk verminderd. Het leefmilieu is met schone lucht en minder geluid verbeterd Doel ....

Verkeersveiligheid in de wijk wordt verbeterd door aanpak van blackspotlocaties (verkeersonveilige situaties), het organiseren van veilige schoolroutes (handhaving 30 km-zone) en de aanleg van goed ingerichte verblijfsstraten. Laten we de stoepen terugwinnen van de straten. Minder drempels (slecht voor funderingen) en meer werken met inrichting om snelheid af te remmen. De lucht- en geluidskwaliteit verbeterd door snellere toepassing van milieuvriendelijk woon-werkverkeer en transportsystemen. Het aantal laadpalen vergroten en de infrastructuur om duurzaam rijden aantrekkelijk maken. Gemeentelijke terreinen en vastgoed inzetten voor duurzame initiatieven, zoals zonnepanelen en meer openstellen voor gebruik door de wijk (zoals leegstaande gemeentelijke parkeerplaatsen gebruiken als wijkparkeerplaatsen. Hierdoor kunnen parkeerplaatsen in straten worden vervangen door hoogwaardig groen.)

Energietransitie Er is een begin gemaakt met het omarmen van duurzame energiebronnen. Bij renovaties van woningen in de wijk is een slag gemaakt om de woningen gasloos te maken en hiermee de kwaliteit van leven voor wijk en bewoners te verbeteren.

Programma's

Coalitieprogramma en stand beleid

Talentontwikkeling/Jongeren actief

Kinderen en jongeren moeten optimaal de kans krijgen om hun talenten te ontwikkelen. Op school, in hun vrije tijd, zoals bij een sportvereniging of door deelname aan kunst- en cultuur-activiteiten. De eerste aanzet van een pedagogisch klimaat moet worden doorontwikkeld. De welzijnsaanbieders, het wijkteam maar ook sociale ondernemers en de ouders zelf moeten daarvoor in hun kracht worden gezet. Inzet om specifieke jongeren stevig aan te pakken en aan het werk te krijgen moet worden doorgezet.

Voorzieningen/Inclusieve stad

De Waerschut en de Propeller moeten als Huis van de Wijk een plaats worden waar bewoners zich thuis voelen. Dit geldt ook voor cultuurcentrum het Kapelletje. Extra inzet van de wel-zijnsaanbieders en het cluster MO en Kunst en Cultuur is hiervoor noodzakelijk. De bereikbaarheid van zorg en hulpverleningsaanbod moet worden vergroot, waarin de bewonersverenigingen, wijkteam en zorg- en welzijnsaanbieders de handen in elkaar moeten slaan voor een integrale aanpak. Het Huis van de Wijk en de nieuwe Provenier zijn daarvoor vindplaatsen bij uitstek. De bestaande aanpak om ouderen te blijven activeren moet worden gecontinueerd.

Schoon, heel en veilig

Een gerichte aanpak voor zwerfvuil, bijvoorbeeld door meer prullenbakken in de straat toe te staan, en het voorkomen van huisvuil naast de boven- en ondergrondse vuilcontainers is gewenst. Ook de locatie Rotterdam Centraal en omgeving moet voor zwerfvuil en afval een hot-spot voor de Roteb blijven. Alertheid op ongewenste activiteiten, zoals drugshandel, rond het

Rotterdam Centraal blijft noodzakelijk. Het intensieve gebruik van de looproutes naar Rotterdam CS vraagt om meer toezicht op het schoon en leefbaar houden met elkaar. De grote overlast van fietsen op en in de straten rondom Rotterdam Centraal, maar ook elders in de wijk, vereist maatwerkoplossingen. Bij uitbreiding van de fietsenstalling langs de achtergevel van CS voorzien in een groenvoorziening als afscheiding voor bewoners aan de Stationsingel. Meer en betere verlichting op een aantal 'hotspots' om het gevoel van veiligheid te doen toenemen. Het toevoegen van extra beveiligingscamera's ontmoedigt crimineel gedrag en draagt bij aan het onbezorgd kunnen genieten van alles wat de wijk te bieden heeft.

Buitenruimte en Wonen

Behoud en zo mogelijk versterking van de bestaande hoogwaardige (ondermeer 19de eeuw-se) bouwkundige en omgevingskwaliteiten is het uitgangspunt. Hierbij hoort het respecteren van huidige bewoners/gebruikers en behoud en versterking van bestaande sociale netwerken.

De aanpak voorkomen wateroverlast in vooral de Hoevebuurt (bomen en planten sterven af door de natte tuinen) en het klimaatbestendig maken van de wijk moet een prioriteit blijven. Idem voor verbetering van de luchtkwaliteit en voorkomen verkeersoverlast.

De sleetsheid van de straten en pleinen in de Jacob Loisbuurt en het beperkte groen vergt aandacht. Het geplande grootonderhoud van een deel van de Jacob Loisbuurt moet een herinrichting worden, opdat de smalle straten een nieuw profiel krijgen waar meer ruimte is voor groen en bredere stoepen. (Een enkele parkeerplek in smalle-stoepstraten opheffen en toevoegen aan het trottoir.) Zowel de De Heultuin (nieuwe

riolering) als het speelplein op het Jacob Loisplein (nieuwe inrichting) moeten worden meegenomen in de herinrichting Jacob Loisbuurt.

Hier liggen kansen voor een 'Right To Challenge' of een 'droomstraat'. Passend woningaanbod is beperkt in de wijk. Het onttrekken van de woonfunctie aan panden is een aandachtspunt. Het ontmoedigen van het splitsen van huizen in meerdere studio's zorgt voor minder parkeerdruk en een betere leefkwaliteit.

Contact

Ingeborg Absil

Lid wijkraad Provenierswijk
i.absil@wijkraadrotterdam.nl

Koos Krabbendam

Lid wijkraad Provenierswijk
k.krabbendam@wijkraadrotterdam.nl

Andre Hammink

Rayondirecteur
ach.hammink@rotterdam.nl

Okach Bouchtaoui

Wijkmanager Agniesebuurt
o.bouchtaoui@rotterdam.nl

Geert Renes

Wijknetwerker Agniesebuurt
ga.renes@Rotterdam.nl

Joan Lansheuvel en Femke van Wester
wijkondersteuning
gebiednoord@rotterdam.nl

Marjan van Hoorn

Technisch voorzitter
wijkraad Provenierswijk
m.vanhoorn@wijkraadrotterdam.nl

Klaas van der Burg

Lid wijkraad Provenierswijk
k.vandenburg@wijkraadrotterdam.nl

Dennis Willemsen

Lid wijkraad Provenierswijk
d.willemsen@wijkraadrotterdam.nl

www.rotterdam.nl/provenierswijk
wijkraden@rotterdam.nl

Foto's
Johannes Odé, David Rozing, André Houting en
Marjan van Hoorn